# DOPORUČENÍ

## DOPORUČENÍ KOMISE

## ze dne 4. dubna 2014

## o omezování přítomnosti kadmia v potravinách

**(Text s významem pro EHP)**

(2014/193/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (ES) č. 1881/2006 ze dne 19. prosince 2006, kterým se stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách ([1]), stanoví maximální limity pro kadmium v řadě potravin.

(2) Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (dále jen „komise Contam“) při Evropském úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad EFSA“) přijala dne 30. ledna 2009 stanovisko o kadmiu v potravinách ([2]). Úřad EFSA v tomto stanovisku určil nový tolerovatelný týdenní příjem (dále jen „TWI“), který činí 2,5 μg/kg tělesné hmotnosti. Ve svém prohlášení nazvaném „Přehodnocení tolerovatelného týdenního příjmu kadmia stanoveného komisí Contam v roce 2009“ ([3]) úřad EFSA zohlednil posouzení rizika, které nedávno provedl Společný výbor odborníků FAO/WHO pro potravinářské přídatné látky (JECFA) ([4]), a potvrdil, že TWI činí 2,5 μg/kg tělesné hmotnosti.

(3) Komise Contam dospěla ve vědeckém stanovisku k závěru, že se průměrná dietární expozice v evropských zemích blíží hodnotě TWI 2,5 μg/kg tělesné hmotnosti nebo ji mírně překračuje. U některých podskupin populace může dietární expozice převyšovat hodnotu TWI zhruba dvojnásobně. Komise Contam dále dospěla k závěru, že i když není pravděpodobné, že by expozice jednotlivce na této úrovni měla nepříznivé účinky na funkci ledvin, je třeba expozici kadmiu na úrovni populace snížit.

(4) Podle vědeckého stanoviska vypracovaného komisí Contam patří mezi skupiny potravin mající hlavní podíl na dietární expozici kadmiu, zejména vzhledem k vysoké spotřebě, obiloviny a výrobky z obilovin, zelenina, ořechy a luštěniny, škrobovitá kořenová zelenina nebo brambory a maso a masné výrobky. Nejvyšší koncentrace kadmia v potravinářských komoditách byla zjištěna v mořských řasách, rybách a mořských plodech, v čokoládě a v potravinách pro zvláštní výživu, jakož i v houbách, olejnatých semenech a jedlých drobech.

(5) V roce 2001 byly stanoveny maximální limity pro kadmium u celé řady potravin, mimo jiné u obilovin, zeleniny, masa, ryb, mořských plodů, drobů a doplňků stravy. S přihlédnutím k nedávným závěrům úřadu EFSA byly posouzeny nové maximální limity pro kojeneckou výživu a čokoládové či kakaové výrobky a očekává se, že budou v nejbližší době přijaty.

(6) Dále Komise na základě vědeckých stanovisek komise Contam o kadmiu rovněž zkoumala možnosti vedoucí ke snížení některých stávajících maximálních limitů pro kadmium v potravinách, které zásadním způsobem přispívají k expozici (např. obiloviny, zelenina, brambory).

(7) Komise se domnívá, že dosáhnout okamžitého snížení maximálních limitů by bylo obtížné. Přítomnost kadmia v potravinách není jednotná, ale vysoce proměnlivá, například v závislosti na zeměpisné poloze oblasti pěstování (různé úrovně přítomnosti přírodního kadmia v půdě z důvodu různého rozšíření v zemské kůře), na dostupnosti kadmia z půdy (různá míra přenosu ze země do plodin v závislosti na pH půdy a dalších půdních složkách), na různých odrůdách rostlin s různými modely kumulace kadmia, ale také na antropogenních faktorech, jako jsou zemědělské používání kalů z čistíren odpadních vod, hnoje nebo fosfátových hnojiv a další faktory. Pokud jde

([1]) Úř. věst. L 364, 20.12.2006, s. 5.
([2]) *The EFSA Journal* (2009) 980, 1–139.
([3]) *The EFSA Journal* (2011); 9(2):1975.
([4]) *WHO Food Additives Series* 64, 73. schůze Společného výboru odborníků FAO/WHO pro potravinářské přídatné látky (JECFA), Světová zdravotnická organizace, Ženeva, 2011.

o přítomnost kadmia ve fosfátových hnojivech, probíhají v této oblasti práce a Komise si je vědoma potřeby přijmout opatření v souladu se svojí strategií omezování rizik pro kadmium a oxid kademnatý přijatou v roce 2008 ([1]).

(8) Nicméně některé metody pro omezení přítomnosti kadmia v potravinách již existují, jen potřebují určitou dobu k tomu, aby je zemědělci a provozovatelé potravinářských podniků plně zavedli. V některých případech je třeba stávající metody specificky uzpůsobit daným plodinám a zeměpisným oblastem, kde mají být použity, a lépe o nich zemědělce informovat a propagovat je s cílem omezit obsah kadmia v potravinách ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Členské státy by proto měly přijmout nezbytná opatření s cílem zajistit informování zemědělců o již dostupných metodách pro omezení obsahu kadmia a jejich propagaci, tak aby se tyto metody začaly používat nebo se nadále používaly s cílem omezit obsah kadmia v potravinách. Je-li to nezbytné, je třeba provádět další výzkum a šetření k doplnění poznatků o těchto metodách.

(9) Pokrok v účincích přijatých opatření by měl být pravidelně sledován a hlášen Komisi. Další údaje o výskytu kadmia by měly být shromažďovány a pravidelně hlášeny úřadu EFSA, tak aby Komise mohla do 31. prosince 2018 znovu posoudit situaci a rozhodnout o dalších vhodných opatřeních,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1) Členské státy by měly zajistit, aby zemědělci a provozovatelé potravinářských podniků postupně zaváděli dostupná opatření pro omezení obsahu kadmia v potravinách, zejména v obilovinách, zelenině a bramborách. K tomu patří účinné způsoby informování zemědělců a provozovatelů potravinářských podniků o známých metodách pro omezení obsahu kadmia a propagace těchto metod.

2) Členské státy by měly zajistit, aby v případech, kdy jsou nezbytné další poznatky pro určení vhodných opatření pro omezení obsahu kadmia, například pro určité plodiny nebo v určité zeměpisné oblasti, se provedlo šetření nebo výzkum s cílem doplnit chybějící poznatky.

3) Členské státy by měly pravidelně sledovat pokrok v prováděných opatřeních, a to shromažďováním údajů o výskytu kadmia v potravinách. Členské státy by měly zajistit, že:

   1. výsledky analýz budou pravidelně poskytovány úřadu EFSA za účelem zanesení do společné databáze a že

   2. Evropské komisi bude v prosinci 2015 předložena zpráva o pokroku v provádění tohoto doporučení, po níž bude nejpozději v únoru 2018 následovat závěrečná zpráva. V těchto zprávách by měla být zvláštní pozornost věnována těm úrovním obsahu kadmia, které se blíží maximálním limitům nebo je přesahují.

4) Odběr vzorků a analýzy by měly být prováděny v souladu s ustanoveními nařízení Komise (ES) č. 333/2007 ze dne 28. března 2007, kterým se stanoví metody odběru vzorků a metody analýzy pro úřední kontrolu obsahu olova, kadmia, rtuti, anorganického cínu, 3-MCPD a polycyklických aromatických uhlovodíků v potravinách ([2]).

V Bruselu dne 4. dubna 2014.

*Za Komisi*
Tonio BORG
*člen Komise*

([1]) Sdělení Komise o výsledcích hodnocení rizik a strategiích omezování rizik pro látky: kadmium a oxid kademnatý (Úř. věst. C 149, 14.6.2008, s. 6).
([2]) Úř. věst. L 88, 29.3.2007, s. 29.